

Besluit

Kenmerk: 800783/803423

Betreft: verzoek om openbaarmaking

Beschikking van het Commissariaat voor de Media betreffende het verzoek van xxx om openbaarmaking van informatie op grond van de Wet openbaarheid van bestuur.

A. Verzoek om openbaarmaking

1. Bij brief van 1 oktober 2019, door het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat), ontvangen op 2 oktober 2019, heeft xxx namens xxx (hierna: verzoeker) het Commissariaat verzocht om op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: de Wob) informatie openbaar te maken. Het verzoek heeft betrekking op informatie omtrent de inhuur door het Commissariaat van externe diensten en leveringen boven een bedrag van € 50.000,-, waarbij is afgeweken van het beleid om minimaal drie offertes op te vragen. Voorts ziet het verzoek op documenten die betrekking hebben op de inhuur van adviseur M. Wagenaar en/of haar bedrijven Leadershipint., Wagenaar Strategy en M2N B.V. alsmede op de inhuur van advocatenkantoor Pels Rijcken en Droogleever Fortuijn N.V. (hierna: Pels Rijcken).
2. Bij brief van 7 oktober 2019 heeft het Commissariaat de ontvangst van het verzoek om informatie aan verzoeker bevestigd.
3. Bij brief van 28 oktober 2019 heeft het Commissariaat verzoeker meegedeeld dat de beslistermijn op grond van artikel 6, tweede lid, van de Wob met vier weken is verdaagd.
4. Bij brief van 8 november 2019 heeft het Commissariaat verzoeker meegedeeld dat de beslistermijn op grond van artikel 6, derde lid, van de Wob is opgeschort om belanghebbenden de gelegenheid te bieden een zienswijze te geven ten aanzien van de voorgenomen openbaarmaking van de verzochte informatie.
5. Op 27 november 2019 heeft M. Wagenaar een zienswijze ingediend. Verschillende overige belanghebbenden hebben eveneens een zienswijze ingediend. Pels Rijcken heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.
6. Bij brief van 5 december 2019 heeft het Commissariaat verzoeker medegedeeld dat opschorting van de beslistermijn op 28 november 2019 is geëindigd en dat gelet op de termijnen in de Wob uiterlijk op 20 december 2019 een beslissing op het verzoek zal worden genomen.

B. Relevante bepalingen

7. Voor een overzicht van de relevante wettelijke bepalingen wordt verwezen naar **bijlage 1** bij dit besluit.

C. Het verzoek

8. Het verzoek heeft betrekking op informatie omtrent de inhuur door het Commissariaat van externe diensten en leveringen boven een bedrag van € 50.000,-, waarbij is afgeweken van het beleid om minimaal drie offertes op te vragen. Verzocht wordt om documenten waaruit blijkt hoe vaak het Commissariaat van het beleid is afgeweken, in welke gevallen dit is gebeurd en om welke reden.
9. Voorts ziet het verzoek op documenten die betrekking hebben op de inhuur van adviseur M. Wagenaar en/of haar bedrijven Leadershipint., Wagenaar Strategy en M2N B.V. Verzocht wordt om documenten waaruit blijkt hoe vaak zij is ingehuurd, sinds wanneer, voor welke opdrachten, tegen welke financiële vergoeding en of er voor deze opdrachten tevens offertes zijn opgevraagd bij andere bedrijven en zo ja, waarom adviseur M. Wagenaar of één van haar bedrijven uiteindelijk is ingehuurd.
10. Tot slot ziet het verzoek op de inhuur van advocatenkantoor Pels Rijcken. Verzocht wordt om documenten waaruit de omvang van de opdrachten op jaarbasis blijkt en de redenen per opdracht om de landsadvocaat in te huren.
11. Het verzoek heeft in zijn algemeenheid betrekking op de periode 1 januari 2014 tot 1 oktober 2019.

D. Zienswijzen

12. Samengevat weergegeven, hebben de zienswijzen van belanghebbenden betrekking op openbaarmaking van persoonsgegevens, voornamelijk namen van natuurlijke personen. Voorts hebben de zienswijzen betrekking op de weergave van de bedragen in de overzichten, te weten de vermelding ervan inclusief btw, de vermelding van de bedragen per jaar in plaats van een totaalbedrag over de jaren 2014 tot en met 2019. Een aantal belanghebbenden heeft voorts aangegeven dat vermelding van totaalbedragen per jaar, een vertekend beeld kan geven, omdat geen inzicht wordt geboden in het aantal uren dat daaraan ten grondslag ligt alsmede de werkzaamheden die zijn verricht.

E. Beoordeling

Algemene informatie

13. Het Commissariaat heeft geïventariseerd in welke gevallen binnen de relevante periode sprake is of is geweest van inhuur van externe diensten en leveringen boven een bedrag van € 50.000, waarbij het Commissariaat niet minimaal drie offertes heeft opgevraagd. Voorts is geïventariseerd hoe vaak, sinds wanneer, voor welke opdrachten en tegen

welke bedragen de inhuur van adviseur M. Wagenaar en/of één van haar bedrijven alsmede de inhuur van Pels Rijcken heeft plaatsgevonden binnen de relevante periode.

14. Met verzoeker is telefonisch contact geweest over de wijze van verstrekking van de gevraagde informatie. Verzoeker heeft ermee ingestemd dat de verstrekking plaatsvindt door middel van (Excel) overzichten waaruit blijkt wanneer, voor welke opdrachten en voor welke bedragen deze externe inhuur heeft plaatsgevonden.
15. Omdat uit de te verstrekken overzichten niet blijkt waarom is afgeweken van het beleid om bij inhuur van externe diensten en leveringen boven een bedrag van € 50.000,- minimaal drie offertes op te vragen, zal het Commissariaat daarop in dit besluit nader ingaan. Daarbij zal tevens kort worden toegelicht wat het beleid van het Commissariaat inzake externe inhuur inhoudt.

Inhuur externe diensten en leveringen boven de € 50.000,-

16. Voor de inhuur van externe diensten en leveringen is het Commissariaat als zogenoemde 'aanbestedende dienst' gebonden aan de Aanbestedingswet 2012 en alle hierop gebaseerde en aanverwante regelgeving. Daarnaast heeft het Commissariaat zelf beleid opgesteld dat is vastgelegd in een interne leidraad.
17. Volgens het beleid wordt bij opdrachten boven de € 50.000,- de zogenoemde 'meervoudig onderhandse procedure' gevolgd. Dat is een aanbestedingsprocedure waarbij een beperkt aantal ondernemers op uitnodiging van het Commissariaat een offerte mag indienen. In het beleid is bepaald dat het aantal ondernemers dat uitgenodigd dient te worden ten minste drie en in beginsel maximaal vijf bedraagt. Bij de keuze voor het aantal uit te nodigen ondernemers kan rekening worden gehouden met de eerdere ervaring van de ondernemer in de desbetreffende sector, de omvang en infrastructuur van de onderneming en de technische en professionele vaardigheden van de onderneming. Het Commissariaat kan in bepaalde gevallen afwijken van het beleid om minimaal drie offertes op te vragen. Daaraan dient een motivering ten grondslag te liggen die inzicht geeft in de reden van afwijking.

Het Excel-overzicht

18. De gevallen waarin het Commissariaat voor de inhuur van externe diensten en leveringen boven een bedrag van € 50.000,- drie offertes heeft opgevraagd, staan vanzelfsprekend niet vermeld in het Excel-overzicht omdat deze buiten de omvang van het Wob-verzoek vallen. Voor de resterende inhuur en inkoop is beoordeeld of conform het beleid minimaal drie offertes hadden moeten worden opgevraagd.
19. Voor de vraag of sprake is van inhuur van externe diensten en leveringen boven een bedrag van € 50.000,- is conform de Aanbestedingswet 2012 primair gekeken per individuele opdracht. Vanwege de reikwijdte van het Wob-verzoek is gekeken naar opdrachten die vanaf 1 januari 2014 zijn aangegaan en waarbij is afgeweken van het beleid. In het geval een individuele opdracht in die periode voor een bedrag van minimaal € 50.000,- is gegund, is de ondernemer in het Excel-overzicht opgenomen. Voor opdrachten die op zichzelf niet boven de € 50.000 uitkwamen, is vanaf het moment van het gunnen van de opdracht - in dit geval conform het Wob-verzoek vanaf 1 januari 2014 -

gekeken naar een periode van vier opvolgende jaren (naar analogie van artikel 2.17 van de Aanbestedingswet 2012) en zijn de bedragen opgeteld indien de reden van inhuur steeds dezelfde was. Indien die optelling uitkwam op of boven de € 50.000,-, dan is de ondernemer eveneens in het Excel-overzicht opgenomen. In de gevallen waarin die optelling onder de € 50.000,- bleef, heeft het Commissariaat beoordeeld of de inhuur zich in de opvolgende jaren heeft voortgezet voor dezelfde opdracht. Leidt die optelling in totaal tot een bedrag op of boven de € 50.000,-, dan is de ondernemer eveneens in het Excel-overzicht opgenomen.

20. Ter toelichting op het overzicht, kan ruwweg een onderscheid worden gemaakt tussen externe inhuur waarbij wel meerdere offertes zijn opgevraagd maar niet minimaal drie en de externe inhuur waarbij slechts één offerte is opgevraagd.
21. In de gevallen dat er wel meerdere offertes zijn opgevraagd maar niet minimaal drie, is van belang toe te lichten dat het Commissariaat voor bepaalde (toezichthoudende) taken over specialistische externe kennis en vaardigheden dient te beschikken. Het Commissariaat werkt daarvoor onder meer met een schil van externe inhuur die hij kan inzetten indien dat nodig is. Omdat het Commissariaat een relatief kleine organisatie is, stelt dit de organisatie in staat om flexibel in te kunnen spelen op piekmomenten en om competenties in te huren die niet in de organisatie aanwezig zijn dan wel niet permanent noodzakelijk zijn voor een effectief functioneren van het Commissariaat. In een aantal gevallen betekent dit dat het Commissariaat slechts een beperkte keuze heeft in de onderneming of de personen die hij kan inhuren. Ook in die gevallen geldt evenwel dat het Commissariaat conform zijn beleid dient te motiveren waarom wordt afgeweken van het uitgangspunt om minimaal drie offertes op te vragen, ook al zou die motivering eruit bestaan dat er simpelweg niet meer bedrijven zijn die voor de specifieke werkzaamheden kunnen worden ingehuurd. Dat is helaas niet consequent gebeurd.
22. In de gevallen dat er slechts één offerte is opgevraagd, moet het Commissariaat vaststellen dat de afwijking van het beleid vaak niet deugdelijk is gemotiveerd, althans dat daarvan geen schriftelijke motivering kan worden achterhaald. Het interne onderzoek naar aanleiding van het onderhavige Wob-verzoek heeft het belang van het consequent toepassen van het beleid en het zorgvuldig onderbouwen en vastleggen van de afwijkingen van de beleid nog eens onder de aandacht gebracht en ertoe geleid dat dit onderwerp (opnieuw) op de agenda van het Commissariaat is gezet. Daarbij wordt het belang onderschreven dat het Commissariaat als zelfstandig bestuursorgaan, bekostigd met overheidsmiddelen, een aanbestedende dienst is als bedoeld in de Aanbestedingswet en als gevolg daarvan zorgvuldig dient af te wegen met welke externe partijen hij in zee gaat.
23. Voor het Commissariaat is dit reden geweest (de toepassing van) het beleid tegen het licht houden. Daarbij is allereerst als verbetermaatregel ingesteld dat in de gevallen waarin aanleiding bestaat om af te wijken van het beleid om minimaal drie offertes op te vragen, dit zorgvuldig wordt onderbouwd en gedocumenteerd. Verder is er naast de verantwoordelijken op de specifieke afdelingen een compliance officer aangesteld die de naleving van wet- en regelgeving bevordert, waaronder de naleving van het beleid inzake externe inhuur.

Openbaarmaking op grond van artikel 8 van de Wob

24. Het Commissariaat is met een aantal bedrijven langlopende contracten aangegaan vóór 1 januari 2014 tegen bedragen boven de € 50.000,- waarvoor destijds niet meerdere offertes zijn opgevraagd. Dat betreffen overeenkomsten ten behoeve van de beveiliging van het pand, de noodzakelijke en vereiste verzekeringen en de salarisadministratie. Strikt genomen valt deze externe inhuur buiten de omvang van het Wob-verzoek gelet op het tijdsbestek van het verzoek en de aanbestedingsregels. Het Commissariaat besluit deze informatie evenwel op grond van artikel 8 van de Wob openbaar te maken. Van belang daarbij is dat het overzicht anders wellicht de vraag oproept of er ook contracten voor onbepaalde tijd zijn aangegaan waarvoor in de periode 1 januari 2014 tot 1 oktober 2019 is gefactureerd. Ten aanzien van de inhuur van deze bedrijven merkt het Commissariaat ter toelichting op dat deze contracten op termijn zullen worden uitgefaseerd. Dat proces is reeds in gang gezet (onder andere voor de accountant en het schoonmaakbedrijf waarvoor de (Europese) aanbestedingsprocedure is doorlopen) en zal de komende tijd voor alle contracten die voor onbepaalde tijd zijn aangegaan, verder worden doorgezet.

Overzicht M. Wagenaar

25. Wat betreft de inhuur van M. Wagenaar hecht het Commissariaat eraan het volgende ter toelichting te vermelden. Leadershipint., de onderneming van M. Wagenaar, is een van de bedrijven die het Commissariaat als schil van externe inhuur inschakelt. Leadershipint. is ingehuurd voor organisatieadvies en overige advisering. Op verzoek van het College van het Commissariaat heeft Leadershipint. daartoe offertes uitgebracht onder een vrij algemene titel omdat de werkzaamheden onder andere vertrouwelijke en sensitieve zaken betroffen. In het openbaar te maken overzicht is daarom volstaan met een beschrijving van de werkzaamheden van Leadershipint. in algemene bewoordingen.

Overzicht Pels Rijcken

26. Ter toelichting op het overzicht inzake de inhuur van Pels Rijcken is het volgende van belang. Het Commissariaat maakt gebruik van de diensten van Pels Rijcken in gerechtelijke procedures waarbij rechtsbijstand door een advocaat wettelijk verplicht is (civiele procedures). Daarnaast wordt Pels Rijcken ingeschakeld in (hoger)beroepsprocedures, daaronder begrepen de advieswerkzaamheden die daaraan vooraf gaan. Uit het overzicht van werkzaamheden volgt verder dat Pels Rijcken ook advieswerkzaamheden heeft verricht die geen direct verband houden met het voeren van een gerechtelijke procedure. Voor dergelijke advieswerkzaamheden schakelt het Commissariaat Pels Rijcken in maar ook advocaten van andere advocatenkantoren, bijvoorbeeld in arbeidsrechtelijke zaken of in kwesties over het aanbestedingsrecht.
27. De keuze voor Pels Rijcken houdt verband met de aanwijzing van dit kantoor als 'Landsadvocaat'. Aan de titel 'Landsadvocaat' zijn op zichzelf geen bijzondere rechten of plichten verbonden (het kantoor is niet in dienst van de Staat) maar een groot aantal advocaten besteedt een deel van hun tijd aan werkzaamheden voor de Staat en de hiervan deel uitmakende bestuursorganen, waaronder het Commissariaat. Uit oogpunt van consistentie, ervaring in het (bestuursrechtelijke) overheidsdomein, waaronder bij verschillende markttoezichthouders, gaat de voorkeur van het Commissariaat in voorkomende gevallen dan ook uit naar de inschakeling van Pels Rijcken.

Inhoudelijke overwegingen

28. Het uitgangspunt van de Wob is dat er, in het belang van een goede en democratische bestuursvoering, voor een ieder een recht op openbaarmaking van de informatie bestaat. Bij de afweging omtrent het openbaar maken van informatie mag de persoon of het oogmerk van de verzoeker geen enkele rol spelen. Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering, welk belang de Wob vooronderstelt.
29. Op grond van artikel 3, vijfde lid, van de Wob wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob. Een bestuursorgaan zal het verstrekken van de gevraagde informatie achterwege kunnen dan wel moeten laten wanneer zich één of meer van de in die artikelen genoemde uitzonderingsgronden en beperkingen voordoen.
30. Het Commissariaat heeft de ingekomen zienswijzen betrokken bij het nemen van zijn besluit. De beoordeling is specifiek toegespitst op de onderneming of de ondernemingen die de zienswijzen hebben ingediend. In het besluit worden de ondernemingen evenwel niet met naam en toenaam genoemd. Daar waar wordt tegemoetgekomen aan de zienswijze, heeft het Commissariaat eveneens beoordeeld of het overzicht in gelijke zin ook voor andere belanghebbenden moet worden aangepast. Hieronder volgt de motivering van de inhoudelijke beoordeling die het Commissariaat heeft gemaakt.

Onderneming valt buiten de omvang van het Wob-verzoek

31. Naar aanleiding van de zienswijze dat een onderneming ten onrechte is opgenomen in het Excel-overzicht omdat de overeenkomst met het Commissariaat buiten de reikwijdte van het Wob-verzoek valt, heeft het Commissariaat daar opnieuw naar gekeken. Omdat het Wob-verzoek betrekking heeft op de inhuur externe van diensten en leveringen, is de onderneming naar het oordeel van het Commissariaat terecht opgenomen in het Excel-overzicht. Dat de externe inhuur betrekking heeft op zowel leveringen als diensten, is in de e-mail van het Commissariaat waarin belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld om een zienswijze te geven, niet uitdrukkelijk benoemd. Er is volstaan te vermelden dat het Wob-verzoek betrekking heeft op 'externe inhuur'.

Informatie reeds openbaar

32. In een van de zienswijzen wordt erop gewezen dat in de jaarverslagen van het Commissariaat informatie over externe inhuur van personeel is opgenomen. Omdat deze informatie daarmee openbaar is, geldt op grond van vaste jurisprudentie¹ dat die informatie niet nogmaals openbaar kan worden gemaakt. Dat zou er, aldus de zienswijze, in moeten resulteren dat de desbetreffende onderneming niet in het Excel-overzicht zou moeten worden opgenomen. In de jaarverslagen van het Commissariaat wordt inderdaad verantwoording afgelegd over de omvang van de externe inhuur van personeel in het kader van de Wet normering toefunctionarissen. Het Commissariaat deelt de zienswijze dat die informatie reeds openbaar is en om die reden niet nogmaals openbaar kan worden gemaakt. Voor zover in het Wob-verzoek tevens wordt verzocht om documenten waaruit

¹ Vgl. ABRvS 11 april 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BW1556.

blijkt waarom in specifieke gevallen is afgeweken van het beleid om drie offertes op te vragen, is in randnummer 15 uiteengezet dat dat uit de te verstrekken overzichten niet blijkt en is in aansluiting daarop in randnummer 16 en verder toegelicht dat daarover in de meeste gevallen geen specifieke documentatie voorhanden is.

33. Voor zover de externe inhuur betrekking heeft op personen die in de jaarverslagen niet bij naam zijn genoemd, is het Commissariaat van oordeel dat met de algemene vermelding in de jaarverslagen van de totaalbedragen voor externe inhuur, niet wordt tegemoetgekomen aan het Wob-verzoek. Hieruit blijkt immers niet in welke specifieke gevallen het Commissariaat is afgeweken van zijn beleid. Deze externe inhuur blijft daarom op het Excel-overzicht vermeld staan.

Excel-overzicht is geen bestaand document

34. Onder verwijzing naar rechtspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Raad van State) is in een zienswijze naar voren gebracht dat openbaarmaking van het Excel-overzicht achterwege dient te blijven omdat het gaat om een document dat is vervaardigd en waarin bovendien de jaaromzetten door bewerking tot stand zijn gekomen. De jurisprudentie waarop wordt gewezen ziet erop dat op bestuursorganen geen verplichting rust om gegevens te vervaardigen waarmee een nieuw document wordt gecreëerd. Dat laat onverlet dat het bestuursorgaan er zelf voor kan kiezen de verzochte informatie op een bepaalde wijze te verstrekken, ook al betekent dit dat daarmee een nieuw document wordt vervaardigd. Overigens gaat het in dit geval om bestaande gegevens die in het financiële systeem van het Commissariaat aanwezig zijn. Verstrekking daarvan wordt door de Raad van State niet aangemerkt als het vervaardigen van een document, ook al worden die gegevens pas zichtbaar door middel van een nadere handeling, in dit geval door opname in een Excel-overzicht².

Incorrecte vermelding van bedragen

35. Daar waar belanghebbenden hebben aangegeven dat de bedragen in het overzicht (gedeeltelijk) niet kloppen, heeft het Commissariaat dit in haar financiële administratie nogmaals nagegaan. Dat heeft er in een aantal gevallen toe geleid dat het overzicht is aangepast. Dat geldt eveneens voor de zienswijzen met betrekking tot het vermelden van de bedragen inclusief btw: overeenkomstig de wettelijke systematiek voor aanbestedingen worden de bedragen in het overzicht exclusief btw vermeld.

Ten onrechte vermelden bedrijfsnamen

36. Voor zover in de zienswijze is verzocht om de bedrijfsnaam niet als zodanig te vermelden, ziet het Commissariaat daarvoor in de uitzonderingsgronden van de Wob geen aanleiding. Met het vermelden van de bedrijfsnaam is geen sprake van het verstrekken van bedrijfsgegevens die het Commissariaat redelijkerwijs als vertrouwelijk moet beschouwen, nog los van de vraag of het gaat om bedrijfsgegevens als bedoeld in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c van de Wob. Voorts is in de zienswijze niet onderbouwd waarom sprake is van onevenredige benadeling (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob) als deze gegevens openbaar worden gemaakt. Verder kunnen rechtspersonen slechts in zeer bijzondere gevallen een beroep doen op eerbiediging van de persoonlijke

² Vgl. ABRvS 26 april 2016, ECLI:NL:RVS:2016:1138.

levenssfeer (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e van de Wob). Daarvan is in dit geval geen sprake.

37. In de gevallen waarin de bedrijfsnaam direct herleidbaar is tot een natuurlijke persoon, ziet het Commissariaat op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob, wel aanleiding om de bedrijfsnaam weg te lakken³. Dat geldt niet in het geval waarin de bedrijfsnaam is te herleiden tot een natuurlijke persoon die vanwege zijn of haar functie in de openbaarheid is getreden. In die gevallen lakt het Commissariaat de bedrijfsnaam niet weg omdat het belang van eerbieding van de persoonlijke levenssfeer niet in het geding is⁴.

Specificatie bedragen

38. Een aantal belanghebbenden heeft verzocht om in het Excel-overzicht te volstaan met het vermelden van één totaalbedrag voor de inhuur dan wel de bedragen in het geheel niet te verstrekken in verband met de concurrentiegevoeligheid van deze informatie (artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c van de Wob en artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob). Naar het oordeel van het Commissariaat dient in dit geval het belang van openbaarmaking zwaarder te wegen dan het belang van de bedrijven bij het niet openbaar worden van de desbetreffende bedragen. Daarbij betreft het Commissariaat dat met het openbaar maken van de bedragen weliswaar enig inzicht wordt geboden in de bedragen die de desbetreffende ondernemingen rekenen of hebben gerekend voor diensten of leveringen aan het Commissariaat en (een deel van) de omzet die zij in een bepaald jaar hebben behaald, maar uit het Excel-overzicht valt niet af te leiden wat de exacte inhoud en omvang van die diensten en leveringen waren. Naar het oordeel van het Commissariaat is dan ook geen sprake van vertrouwelijk aan het Commissariaat meegeedeelde bedrijfsgegevens die op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en d, van de Wob moeten worden beschermd noch van concurrentiegevoelige informatie waarvan openbaarmaking leidt tot onevenredige benadeling van de ondernemingen.

Specificatie reden inhuur

39. Een aantal belanghebbenden heeft in de zienswijze aangegeven dat het Excel-overzicht een vertekend beeld kan geven in de verhouding tussen kosten en verrichte werkzaamheden, omdat uitsluitend de bedragen worden genoemd met een algemene omschrijving van de reden van inhuur, bijvoorbeeld 'inhuur personeel'. Vermelding van het tijdsbestek waarbinnen de diensten zijn verricht en een nadere concretisering van de werkzaamheden kan dat vertekende beeld volgens een aantal belanghebbenden wegnemen. Het Commissariaat beschouwt deze zienswijze als een beroep op het voorkomen van onevenredige benadeling (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob).
40. Zoals hiervoor in randnummer 11 is verwoord, heeft het Commissariaat bij binnenkomst van het Wob-verzoek contact gehad met de verzoeker over de wijze van verstrekking van de gevraagde informatie. Besproken is dat de gevraagde informatie over inhuur van externen boven een bedrag van (in totaal) € 50.000,- door middel van een Excel-overzicht

³ Vgl. ABRvS 8 februari 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BV3221.

⁴ Vgl. ABRvS 12 augustus 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BJ5104.

wordt verstrekt. Onderliggende overeenkomsten, facturen en andere specificaties die van toepassing zijn, worden derhalve niet verstrekt. Zou de daarin opgenomen informatie op enigerlei wijze worden verwerkt in het Excel-overzicht, dan biedt dat de door een aantal belanghebbenden gewenste verduidelijking ten aanzien van de vermelde bedragen. Die keuze heeft het Commissariaat nadrukkelijk niet gemaakt nu hij verwacht dat een groot aantal belanghebbende daartegen bezwaar heeft. Na de beoordeling van deze zienswijzen heeft het Commissariaat omwille van de zorgvuldigheid evenwel besloten dat in de gevallen waarin daarom specifiek is verzocht, de reden van inhuur nader wordt gespecificeerd.

41. Een aantal belanghebbenden heeft aangegeven dat de reden van inhuur vertrouwelijke bedrijfsgegevens zijn waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgeleid met betrekking tot de aard van de werkzaamheden en dus de bedrijfsvoering. Zoals hiervoor in randnummer 39 is weergegeven, heeft het Commissariaat er met het oog daarop uitdrukkelijk voor gekozen te volstaan met een algemene omschrijving zoals 'inhuur personeel'. Met de keuze voor die omschrijving is naar het oordeel van het Commissariaat in dat geval geen sprake van openbaarmaking van informatie die moet worden aangemerkt als bedrijfsvertrouwelijk (artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c van de Wob) noch is daarmee sprake van openbaarmaking van concurrentiegevoelige informatie die vanwege onevenredige bevoordeling of benadeling moet worden weggelakt (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob). Hiermee wordt immers niet openbaar gemaakt voor welke specifieke expertise en werkzaamheden ondernemingen door het Commissariaat zijn ingehuurd.

F. Openbaarmaking

42. Het Commissariaat kan niet uitsluiten dat een of meer belanghebbenden bezwaar hebben tegen openbaarmaking van de door verzoeker gevraagde informatie. Om die reden vindt conform artikel 6, vijfde lid, van de Wob de feitelijke openbaarmaking van de documenten niet eerder plaats dan twee weken na het bekendmaken van dit besluit. Gelet op de op handen zijnde feestdagen, zal het Commissariaat de stukken op **vrijdag 10 januari 2020** openbaar maken. Door het in acht nemen van die termijn, wordt aan belanghebbenden de mogelijkheid geboden de openbaarmaking tegen te houden. Dit kan door het indienen van een bezwaarschrift en door daarnaast de rechtbank te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, het onderhavige besluit tot openbaarmaking te schorsen. Indien binnen twee weken na het verzenden van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een voorlopige voorziening is aangevraagd, wordt de uitspraak van de voorzieningenrechter afgewacht, voordat tot daadwerkelijke openbaarmaking wordt overgegaan.
43. Op grond van artikel 8 van de Wob besluit het Commissariaat de tekst van dit besluit twee weken na bekendmaking daarvan op zijn website te publiceren met uitzondering van persoonsgegevens. Het Commissariaat ziet daartoe verder geen belemmering op grond van artikel 10 van de Wob.

G. Besluit

44. Het Commissariaat besluit:

- I. de door verzoeker gevraagde informatie openbaar te maken, met uitzondering van documenten of passages die op grond van een of meer uitzonderingsgronden uit de Wob niet openbaar kunnen worden gemaakt;
- II. de volledige tekst van dit besluit openbaar te maken in de week van 6 januari 2020, met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens en vertrouwelijke bedrijfsgegevens, door publicatie op zijn website.

Hilversum, 7 januari 2020

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA,

drs. Renate Litjens
voorzitter

Jan Buné CBM
commissaris

Belanghebbenden die zich met dit besluit niet kunnen verenigen, kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt bezwaar maken bij het Commissariaat voor de Media, postbus 1426, 1200 BK te Hilversum.

Bijlage:

- Relevante bepalingen uit de Wob

Bijlage 1: Relevante bepalingen

Artikel 3 van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: de Wob)

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 6 van de Wob

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker mededeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.
5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.

Artikel 10 van de Wob

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking. [...]

Artikel 11 van de Wob

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.